

СТАНОВИЩЕ

от проф. Константин Атанасов Джидров – научно направление 8.2. Изобразително изкуство за придобиване на научната степен „доктор“ по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство с кандидат Анета Петкова Риналди

на тема

„ТЕНДЕНЦИИ В СЪВРЕМЕННИЯ ЕКСПОЗИЦИОНЕН ДИЗАЙН И ВИЗУАЛНИТЕ ИЗКУСТВА И НОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ“

По своята същност изследването е новаторско, първо, защото засега не съществуват подобни изследвания за тенденциите в съвременния експозиционен дизайн и визуалните изкуства и второ, не е разглеждана връзката на визуалните изкуства и комуникации с новите технологии. Обръща се и внимание на научните и художествени търсения на съвременния творец във визуалните изкуства в условията на дигиталните технологии.

В труда подробно е проследена появата и развитието на компютърните технологии до края на 20 век, следвайки културно историческата нишка на зараждане на компютърното изкуство и новите медийни технологии до наши дни. Онова, на което набляга авторката и което е основната прокрадваща се идея е изключително сложният и преплетен културен процес на развитие на нашето съвременно общество. От една страна, то притежава нови мощни оръдия за създаване на култура, бурното развитие на дигиталните технологии и от друга страна е демократизацията на културата на обществото, което започва да има все по-високи изисквания . Докато през 80-те, и за наше учудване, даже 90-те години, по-смели компютърни специалисти се опитваха все още да ни заблуждават, че произведенията им, създадени благодарение на все още недостъпните, непопулярни компютри и съответните софтуери произведения са изкуство, то нещата днес, съвсем не стоят така.

Втората половина на 90-те години води до дълбоки промени във визуалните изкуства и комуникации, подробно анализирани от автора в отделни точки - „1.4. За новите медии“, „1.6 Светът на изображенията“, „1.7. Светът на медиите или теория на настоящото“, в същата глава. Интересни са изводите и заключенията на авторката за значимостта на дигиталните технологии днес и тенденциите за бъдещото им развитие.

„Противно на онова, което се случва преди 100 години, когато се ражда киното, днес ние сме в пълното съзнание за значението на тази нова революция на медиите“

Съвременната публика възприема изкуството, модата, киното, архитектурата и дизайна като различни аспекти, свързани помежду си като едно единствено визуално пространство.

Втората и основна част на труда, озаглавена "Space Art Design" или художествено-пространствено оформление е посветена на съвременните визуални изкуства, използващи дигиталните технологии, за изграждане на ново съдържание и нова естетика на експозиционния дизайн. В тази глава се прави много подробен анализ на най-съвременните световни музеи от 2000-та година насам: Научен музей за деца в Лондон, Музей за нови технологии, постоянната изложба на фирмата за телекомуникации в Германия, Галерия на еволюцията в Париж, които са подбрани след задълбочено изследване на състоянието на съвременния експозиционен дизайн в света. Авторката отделя нужното внимание и на българския експозиционен дизайн, правейки кратък исторически обзор на музейното дело в България и цитира новия Национален исторически музей, като заемащ достойно място в световните тенденции на експозиционния дизайн, неслучайно вписан в международния съвет на музеите ИКОМ.

Заключението на автора е: „Всички подбрани примери са в подкрепа на тезата, че смисълът на приложението на новите технологии в художественото пространствено оформление, както и във визуалната комуникация, като цяло, е само когато са съчетани с добре направен проект и висок професионализъм от страна на дизайнерите, т.е., че технологиите са само едно помощно средство в ръцете на дизайнера професионалист.“

Направен е изводът за новата роля на музеите, които, прилагайки компютърните технологии, стават все по-занимателни, силно въздействащи, възпитаващи и обучаващи подрастващите поколение, т.е. комуникацията вече не се осъществява в една посока. Тежестта в новия експозиционен дизайн се измества от концепцията за музеи, които съхраняват културното наследство на човечеството в музеи, чиято функция е възпитателна за младите поколения и място за едно изключително културно преживяване за всички посетители.

Визуалните изкуства са разделени на отделни глави - от 4 до 15. В главата за запазената марка и корпоративния образ са разгледани примери на марки на водещи

фирми и е показано тяхното изменение, под влияние на изменящата се обща естетика на изкуството във времето. Авторът спира своето внимание на логото на зимните олимпийски игри в Торино, към което е приложена анимация, правеща го по-динамично и атрактивно.

Като неразделна част от експозиционния дизайн се включват и всички останали елементи на визуалните изкуства и комуникация - запазената марка и останалите елементи на тотал-графичния дизайн. Следва подробен анализ на тенденциите в графичния дизайн и неговите елементи поотделно, като отново авторката разглежда проблема в неговата комплексна същност, т.е. как, от една страна новите технологии, позволяват на проектанта да използва все повече и все по-нови изразни средства, и от друга страна, как тези нови възможности и новите културни потребности на обществото, поставят нови задачи пред твореца и допринасят за създаването на нова естетика.

В главата „Запазени знаци на глобализацията" е включено авторско изследване за бранда в епохата на глобализацията. Статията е докладвана на Научна конференция.

Следващите глави са посветени на нови методи в рекламния дизайн - мета-интерфейсът, мета-опаковката и видеологото; на интерактивната телевизия; дигитални технологии в съвременните визуални изкуства, също докладвани на Научни конференции.

Характерно за творческите търсения на автора е стремежът ѝ да работи в съвременните условия на високите технологии. Така например в илюстрациите "Асизки сонети" компютърът е използван за обработка на ръчно нарисувани графики. Авторските композиции са ръчно нарисувани графики с туш. След това са обработени с компютър с цел да се получат тези двупластови композиции в сангвин и сепия, цитирайки изкуството на афреските от Ренесансовите черкви по времето на Джото, времето, към което се отнасят и поемите, посветени на живота на Св. Франциск. Дигиталното обработване на изображението представлява само крайната фаза от обработката на илюстрацията и това е отново демонстрация за компютъра само като инструмент, водещ до една нова естетика в изобразителното изкуство; в други случаи е търсен начин компютърните изображения да се вплитат в рисунъка, изграждайки заедно внушението, посланието на творбата - компютърно създадената феерична атмосфера, в

която са поставени мъжът и детето в „Дигитален пейзаж“, в която компютърната обработка на изображението служи само да подчертае авторската идея.

В "Сближаване" компютърно генерираните образи на хора от различни народности и раси, изграждащи кръста, разположен върху златисто оранжевия фон, изобразяващ пустинята и морето, изпълнени с маслена техника.

В "Куполът на Св. Петър" имаме отново допълване на компютърно генерирания образ на купола, изграден от отделни десетки малки части, подредени като пъзъл.

В последната 15 глава е дадена разработената от дисертантката методика и цялостна дистанционна онлайн програма по графичен дизайн. В бакалавърската програма „Графичен дизайн“ вече седем години успешно се учат в НБУ чуждестранни студенти, живеещи и работещи в различни градове на Израел.,

Дисертационният труд показва висока степен на познаване на състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

Има пълно съответствие на използваните в дисертационния труд методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на изследването с постигнатите приноси.

Накрая са направени изводи по глави. Намирам за успешен варианта изводите да бъдат подредени и представени заедно. Изводите са правилни и верни, показващи научната и приложна стойност на докторския труд.

Претенциите за научните приноси на автора са дванадесет.

Считам, че всички те са основателни и доказани като такива с цялата дисертационна работа, направените публикации и реализирана педагогическа дейност. Оценявам също така значимостта на приносите в научното и художествено – творческото развитие на експозиционния и графичния дизайн в съчетание с дигиталните технологии.

В заключение приемам представената ми за становище работа като стойностна и отговаряща по обем и съдържание напълно на изискванията за докторски труд.

Давам положителна оценка на докторския труд и предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на автора Анета Риналди научната степен „доктор“.